

Komunikat Floty Narodowej.

Akcja Komitetu Floty Narodowej zatacza coraz szersze kręgi. Społeczeństwo zdaje sobie sprawę, że na zakusy niemieckie winno odpowiedzieć czynnym protestem: wzmożoną ofiarnością na rozbudowę floty morskiej. Będzie to wymownym atutem dla Państwa.

To też poszczególne Ministerstwa wzywają podległe sobie Urzędy do poparcia działalności Komitetu Floty Narodowej, jako tej Instytucji, która na mocy Ustawy ma koordynować wszelkie w tej mierze wysiłki społeczeństwa.

Miedzy innymi Pan Minister Robót Publicznych okólnikiem L. I. 1991/30 „uznając w całej pełni doniosłość” akcji podjętej przez Komitet dla najważniejszych interesów Państwa, prosi P.P. Dyrektorów Urzędów II Instancji o popieranie usiłowań Komitetu.

Pan Minister Komunikacji okólnikiem Nr. I/1/4559/30 „poleca działalność Komitetu szczególnej uwadze podległych Urzędów”.

Pan Minister Rolnictwa okólnik w 416 — O. Pr. „ze względu na doniosły cel oraz wybitne znaczenie zadań Komitetu Floty Narodowej ze stanowiska państwowego prosi o udzielenie Komitetowi poparcia w jego pracach i zamierzeniach”.

Ale nie tylko Władze Państwowe — szereg stowarzyszeń, organizacji, związków zawodowych bez różnicy zabarwienia politycznego występuje z gorącą inicjatywą współdziałania z Komitetem Floty Narodowej (Warszawa, ul. Elektoralna 2, P. K. O. Nr. 30).

Sprawa obrony naszego wybrzeża jest tak dziś aktualna, takiej wagi, że każdy obywatel poczuwać się winien do obowiązku popierania celów Komitetu Floty Narodowej.

Wszelkich informacji udziela się odwrotnie.

Sekretarz Generalny K. Fl. Nar.
(—) M. Zaruski, gen.

W SETNĄ ROCZNICĘ 1830 — 1930
jak urządzić

OBCHÓD LISTOPADOWY

Książka pod powyższym tytułem zawiera przemówienia, deklamację, obrazki sceniczne i pieśni wraz z nutami, potrzebne do urządzania obchodu rocznicy listopadowej.

Cena egzemplarza włącznie z przesyłką pocztową wynosi 1 zł. 50 gr.

Wysyłkę skutecznie tylko za poprzedniem wpłaceniem gotówki na konto czek. P. K. O. 201.485.

Drukarnia Mieszczańska T. A. Poznań, ul. Murna 2
(narożnik ul. Nowej 5) Telefon 3918

Prenumerata roczna zł. 6, półroczna zł. 3. Numer pojedynczy 60 gr.
Konto P.K.O. 30.617. Adres Redakcji i Administracji: Lublin, Kuratorjum Szkolne

DRUKARNIA PAŃSTWOWA LUBLIN.

Rok II.

PAŃSTWOWE

Nr. 11 (23).

W Białej-Podlaskiej

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LUBELSKIEGO

Lublin, Listopad 1930 r.

TREŚĆ.

Część urzędowa.

A. (Zarządzenia ogólne).

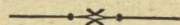
Pozycja.	Str.
128. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 9 października 1930 r. Nr. I. R. 10667/30 w sprawie opłat stemplowych od zobowiązań majątkowych, wiążących się z przygotowaniem do służby państwowej	281
129. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 10 października 1930 r. Nr. I. R. - 10595/30 w sprawie zobowiązań Skarbu Państwa, wynikających z umów	282
130. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 7 października 1930 r. Nr. I. R. - 2381/30 w sprawie wprowadzenia księgi materiałowej i bibliotecznej gimnazjów do użytku innych szkół i władz	283
131. Okólnik Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego z dnia 18.IX. 1930 r. Nr. O. - 26004/30 do Panów Inspektorów Szkolnych, Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i ochroniarskich, szkół zawodowych, Państw. Wyższ. Kursu Naucz. i Państwowego Pedagogjum w Lublinie w Okręgu w sprawie abstynenckiej Złotej Księgi	283
132. Odpis Okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 5 marca 1930 r. L. D. VII.-1543/29 do wszystkich władz centralnych w sprawie rachunkowego ujęcia sum, wypłaconych z kredytów bieżących na zaspokojenie wydatków, dotyczących ubiegłych okresów budżetowych	284
133. Pismo okólne Wydziału Zdrowia Publicznego z dnia 20 października 1930 r. L. 2200/3/Z. do Panów Starostów Powiatowych Województwa Lubelskiego w sprawie gruźlicy w orzeczeniach Komisji lekarskich dla spraw emerytalnych	286

B. (Szkolnictwo powszechne).

134. Okólnik Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego z dnia 17/X. 1930 r. Nr. I.-26163/30 do Panów Inspektorów Szkolnych w Okręgu *w sprawie powoływania nauczycieli na ćwiczenia wojskowe* 287
135. Ruch służbowy Kuratorjum Okręgu Szkolnego 288
136. Komunikaty 291

Część nieurzędowa.

137. F. Popławski — W sprawie domów społecznych na wsi 292
- Alfabetyczny spis pieśni projektowanych dla I i II oddziału szkoły powszechnej 294
- Odezwa Głównego Kom. Budowy Łodzi Podwodnej „Odpowiedź Treviranusowi“ 296
- Komunikat 298
- Komunikaty Floty Narodowej 297
- Konkurs 298

DRUKARNIA PAŃSTWOWA W LUBLINIE

PLAC LITEWSKI 3. TELEFON 2-98.

POSIADA NA SKŁADZIE DZIENNIKI LEKCYJNE DLA SZKÓŁ POWSZECHNYCH
PLANY PODZIAŁU GODZIN, ARKUSZE KSIĘGI GŁÓWNEJ, METRYKI SZKOLNE
ORAZ DRUKI DLA DOZORÓW SZKOLNYCH.

A. (Zarządzenia ogólne).

128.

**Ministerstwo Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego**

—o—

Warszawa

Dnia 9 października 1930 roku

Nr. I. R.-10667/30.

Oplaty stemplowe od zobowiązań majątkowych, wiążących się z przygotowaniem do służby państwowej.

Deklaracja, na mocy której funkcjonariusz państwowy (w szczególności też funkcjonariusz przedsiębiorstwa państwowego) zobowiązuje się do zapłacenia Państwu pewnej kwoty na wypadek rozwiązania stosunku służbowego przed pewnym terminem, wymienionym w deklaracji, a mianowicie, tytułem zwrotu wydatków, poniesionych przez Państwo na szkolenie osoby, składającej ową deklarację — deklaracja taka podlega zasadniczo opłacie stemplowej, przewidzianej w art. 114 u. o. s.

Ministerstwo Skarbu okólnikiem L. D. V. 3705/6 z dn. 19/X. 30 r. wyjaśniło jednak, na mocy art. 49 i 177 u. o. s., że opłata, o której mowa, nie ma być uiszczona przy sporządzaniu deklaracji, lecz ma być uiszczona tylko w takim razie, jeżeli stanie się wymagalną kwota, należna w myśl deklaracji tytułem zwrotu wydatków na szkolenie. W tym wypadku opłata stemplowa ma być wymierzona w myśl art. 32 u. o. s. przez organ urzędowy (względnie organ przedsiębiorstwa państwowego), który ustala wysokość kwoty, stanowiącej zwrot wydatków na szkolenie. Opłata ma być obliczona w wysokości 0,50% od kwoty, należnej tytułem zwrotu wydatków na szkolenie. Do uiszczenia opłaty stemplowej są obowiązane solidarnie (art. 15, punkt „la“ u. o. s.): osoba, obowiązana do zwrotu wydatków na szkolenie, oraz podmiot majątkowy, uprawniony do żądania tej kwoty (Skarb Państwa względnie przedsiębiorstwo państwowe lub zakład państwowy, będące odrębnymi osobami prawnymi). Opłata ma być wniesiona do kasy skarbowej w ciągu 3 miesięcy od daty decyzji, ustalającej wysokość kwoty, należnej tytułem zwrotu wydatków na szkolenie.

Oświadczenia osób trzecich, przyjmujących porękę za dopełnienie zobowiązania, wynikającego z deklaracji, o której mowa, podlegają opłatom stemplowym według zasad, podanych w art. 117 u. o. s. w brzmieniu ustalonym w art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90 poz. 804). Te opłaty mają być uiszczane przy sporządzaniu dokumentów poręki według zasad ogólnych. Mają być więc uiszczane gotówką do rąk notariusza, jeżeli dokument poręki został sporządzony w formie aktu notarialnego lub notarialnie uwierzytelnionego poza obszarem, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki. W razie zaś sporządzenia takiego dokumentu na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austriacki i niezastosowania ustępu ostatniego art. 29 u. o. s., ma zastosowanie § 1, punktu 4, rozporządzenia

Ministra Skarbu z dnia 11 sierpnia 1930 r. (Monitor Polski z r. 1930 Nr. 202, poz. 288, Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu z r. 1930 Nr. 26, poz. 460).

Powyższe zasady mają być stosowane również wówczas, gdy do ewentualnego zwrotu kosztów szkolenia funkcjonariusza państwowego zobowiązuje się nie ten funkcjonariusz, ale osoba trzecia, tudzież gdy student, otrzymujący stypendjum od Państwa — albo osoba trzecia — zobowiązują się do zwrotu stypendjum (lub jego części, lub jego wielokrotności) w razie przerwania studjów lub niewstąpienia do służby państwowej lub rozwijania stosunku służbowego przed pewnym terminem.

W przypadkach, o których mowa, ewentualna należność z tytułu opłaty stemplowej ma być prowadzona w ewidencji w taki sam sposób, w jaki jest utrzymywana w ewidencji ewentualna należność tytułem zwrotu wydatków na szkolenie.

Powyższe wyjaśnienie Min. Skarbu podaję do wiadomości i ewentualnego zastosowania.

Naczelnik Wydziału
(—) A. Nowak.

129.

**Ministerstwo Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego**

—o—

Warszawa

Dnia 10 października 1930 roku
Nr. I. R.-10595/30.

Zobowiązania Skarbu Państwa, wynikające z umów.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Skarbu, że władze i urzędy państwowe wydają osobom i firmom prywatnym pisma, posiadające charakter obligów, w których zobowiązują się do zapłaty pewnych sum w określonych terminach.

Terminy płatności oznaczane są przytem bądźto na bieżący okres budżetowy, bądźto nawet na okresy przyszłe.

Powyższe postępowanie władz i urzędów państwowych ma miejsce również i w takich wypadkach, gdy władze względnie urzędy nie rozporządzają kredytami, wystarczającymi na pokrycie umówionych świadczeń.

Wspomniane obligi przedkładane są następnie do realizacji instytucjom bankowym, które je nabywają, potrącając przytem pewne sumy tytułem dyskonta i innych należności bankowych.

Celem uniknięcia podobnych niewłaściwości, Ministerstwo Skarbu okólnikiem L. D. III.2770/1. z dn. 29/IX.30 r. zarządziło, aby zaniechano wystawiania wszelkich tego rodzaju pism, oraz by w przyszłości zobowiązania Skarbu Państwa wyrażane były jedynie w odpowiednich umowach.

Zarazem Ministerstwo Skarbu zaznaczyło, że zobowiązania, wynikające z umów, a mające być zrealizowane w ciągu jednego okresu budże-

towego mogą być zaciągane tylko wówczas, gdy mają dostateczne pokrycie w kredytach budżetowych, na ten cel przeznaczonych, zaś umowy, zawierające zobowiązanie, obciążające przyszłe okresy budżetowe, mogą być zawierane w każdym wypadku tylko za uprzednią zgodą Ministerstwa Skarbu.

Powyższe zarządzenie Min. Skarbu podaję do wiadomości i ścisłego przestrzegania.

Naczelnik Wydziału
(—) A. Nowak.

130.

**Ministerstwo Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego**

—o—

Warszawa

Dnia 7 października 1930 roku
Nr. I. R.-1381/30.

Wprowadzenie księgi materiałowej
i bibliotecznej gimnazjów do użytku
innych szkół i władz.

Ministerstwo nie znajduje przeszkód do zastosowania w Inspektoratach Szkolnych, państwowych szkołach zawodowych i specjalnych oraz zakładach kształcenia nauczycieli ksiąg bibliotecznych i materiałowych według wzorów Nr. 8 i 9, ustalonych w zarządzeniu Ministerstwa z dnia 1 lipca 1929 r. Nr. I. R.-7944/29 w sprawie przepisów rachunkowo-kasowych dla Dyrekcji gimnazjów państwowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 7 ex 1929 poz. 104).

Naczelnik Wydziału
(—) A. Nowak.

131.

O K Ó Ł N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 18/X. 1930 r. Nr. O.-26004/30

do P. P. Inspektorów szkolnych, Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i ochroniarskich, szkół zawodowych, Państw. Wyższ. Kursu Naucz. i Państwowego Pedagogjum w Lublinie w Okręgu

w sprawie abstynenckiej Złotej Księgi.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego pismem z dnia 7 października 1930 r. Nr. I. W. F. 6234/30, przychylając się do prośby generalnego sekretarza związku nauczycieli abstynentów, zezwoliło

na wprowadzenie do szkół powszechnych, średnich i zawodowych t. zw. „Złotej Księgi abstynenckiej” w formie, podanej przez tenże związek.

Druki abstynenckiej Złotej Księgi w rękach wychowawców, ideowo pracujących nad zwalczaniem alkoholizmu wśród dziatwy i młodzieży szkolnej, niewątpliwie mogą okazać się skutecznym środkiem pomocniczym.

Wszelkich wyjaśnień w tej sprawie udzieli zarząd Związku nauczycieli abstynentów w Poznaniu—Al. Marcinkowskiego 26.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. E. Nowicki.*

MINISTERSTWO SKARBU

—o—

do L. D. VII.1543/29

W sprawie rachunkowego ujęcia sum, wypłacanych z kredytów bieżących na zaspokojenie wydatków, dotyczących ubiegłych okresów budżetowych.

Warszawa, dnia 5 marca 1930 r.

Do

Wszystkich władz centralnych

O d p i s.

W celu ujęcia rachunkowego sum, wypłacanych w myśl § 17 przepisów rachunkowo-kasowych (Monitor Polski N. 285 z 1921 r.) na zaspokojenie wydatków, dotyczących ubiegłych okresów budżetowych, Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli zarządza, co następuje:

1) Na wydatki, dotyczące ubiegłego okresu budżetowego, wystawia się osobne asygnacje i na asygnacjach tych, jak również na talonach i grzbietach asygnacji oraz na dowodach, stanowiących podstawę asygnowania, umieszcza się napis czerwonym atramentem lub odcisk stempla: „wydatki z lat ubiegłych”.

2) Sumy, wypłacone na zaspokojenie wydatków, dotyczących ubiegłych okresów budżetowych, tudzież zwroty tych sum, podlegające zarachowaniu na wznowienie kredytów, zapisuje się do księgi kredytów i wydatków budżetowych (wzór Nr. 11 do § 69 przep. rach.-kas. w brzmieniu rozporządzenia z dnia 20.3.1928 r. L. D. VII. 216/2/28) w sposób dotychczasowy, a nadto uwidocznia się sumy wypłacone w przedziałce 21, a sumy zwrócone w przedziałce 10-tej księgi i w tym celu w przedziałkach 21 i 10 wprowadza się następujące dodatkowe przedziałki: przedziałka 20a „wydatki dotyczące lat ubiegłych” i przedziałka 9a „zwroty wydatków dotyczących lat ubiegłych”. Przy zamknięciu miesięcznym i ostatecznym wymienionej księgi wyprowadza się sumy ogólne również w wyżej oznaczonych przedziałkach.

3) Pod wszystkimi sumami pozycji i paragrafów, wykazanymi w przedziałkach 3, 4, 7 i 8 zarówno wyciągu wzór Nr. 19, jakoteż w księdze miesięcznych zestawień kredytów i wydatków budżetowych wzór Nr. 21 oraz w sprawozdaniu na drukach wzór Nr. 19 (§ 78 Przep. rach.-kas. w brzmieniu rozporządzenia z dnia 25.4.1927 r. L. DK. 1182/W. A. K.) wyszczególniają władze i urzędy wszystkich instancji, mające prawo asygnowania sum budżetowych, czerwonym atramentem w następnym wierszu, jakie sumy dotyczą ubiegłych okresów budżetowych z jednoczesnym umieszczeniem czerwonym atramentem w przedziałce 1-ej obok tych sum treści: „w tem dotyczy lat ubiegłych”.

Z sum wypłat i zwrotów w poszczególnych okręgach izb skarbowych wykazywanych w przedziałce 9-ej wyciągu nie należy wyodrębniać kwot, dotyczących ubiegłych okresów budżetowych.

4) W wyjaśnieniach, dołączanych do rocznych zamknięć rachunkowych stosownie do wymagań § 79 (ustęp 9) przep. rach.-kas. (Monitor Polski Nr. 115 z 1927 r.), należy według poszczególnych tytułów budżetowych podawać sumy wydatków *netto*, dotyczące lat ubiegłych.

5) Wydatki, dotyczące ubiegłych okresów budżetowych, nie mogą być uskuteczniane z zaliczek, podjętych w trybie § 53 przep. rach.-kas., lecz na wydatki te winny być wystawiane asygnacje z zachowaniem postanowień niniejszego zarządzenia.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z początkiem okresu budżetowego 1930/31 r.

Grodyński
Podsekretarz Stanu.

O d p i s.

MINISTERSTWO SKARBU

—o—

L. D. VII.7502/30.

W sprawie wydatków za ubiegłe okresy budżetowe, pokrywanych z kredytu bieżącego okresu budżetowego.

Warszawa, dnia 18 września 1930 r.

Do

Wszystkich władz centralnych

W związku z okólnikiem z dnia 5 marca 1930 r. L. D. VII.1543/2/29 Ministerstwo Skarbu, w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli, oznajmia, że jako wydatki z ubiegłych okresów budżetowych, nadające się do pokrycia z kredytów bieżącego okresu budżetowego, należy uważać wydatki na pokrycie nieuregulowanych zobowiązań, względnie należności zaciągniętych (powstałych) w poprzednich okresach budżetowych na potrzeby tychże okresów, które to zobowiązania (należności) powinny być obciążać właściwe kredyty ubiegłych okresów budżetowych.

Grodyński
Podsekretarz Stanu.

132.

KURATOR JUM
Okręgu Szkolnego Lubelskiego
Nr. O. - 258/30

Lublin, dnia 20 października 1930 r.

P. P. Inspektorom szkolnym, Dyrekcjom państwowych seminarjów nauczyc., szkół zawodowych, Państw. Wyższ. Kursowi Nauczyc. i Państwowemu Pedagogjum w Lublinie w Okręgu

powyższe odpisy podaję do wiadomości i stosowania.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. Eustachy Nowicki.*

WYDZIAŁ ZDROWIA PUBLICZNEGO

L. 2200/3/Z.

Przedmiot: Gruźlica w orzeczeniach Komisji lekarskich dla spraw emerytalnych.

Odpis.

Lublin, dnia 20/X 1930 r.

PISMO OKÓLNE.

Do Panów Starostów Powiatowych
Województwa Lubelskiego.

Na podstawie okólnika Generalnej Dyrekcji Służby Zdrowia z dnia 30.XII. 1924 r. Nr. Z. O. 8079/24 komisje lekarskie dla funkcjonariuszów państwowych zaliczały dotychczas gruźlicę do kategorii chorób zakaźnych, które w myśl art. 9 i 12 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnem (Dz. Ust. z r. 1924 Nr. 6 poz. 46) dają prawo doliczania pewnej liczby lat do wysługi emerytalnej.

Obecnie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych reskryptem z dnia 4.X. b.r. Nr. Z. O. 3318/30 wyjaśniło, że w myśl judykatury Najwyższego Trybunału Administracyjnego w sprawie Wolnej, Jagielskiej i innych, przez epidemię należy rozumieć jedynie chorobę, wynikającą ze wzmożoną siłą w pewnych okresach czasu i na pewnym terytorjum, powodującą masowe zasłabnięcia mieszkańców, a po pewnym czasie wygasającą zupełnie, lub ukazującą się rzadko, wywołując jeno odosobnione przypadki śmierci. Natomiast gruźlica, aczkolwiek jest chorobą zakaźną, jednak ze względu na swój charakter społecznej choroby nie może być uważana za panującą epidemicznie, i spowodowana przez gruźlicę niezdolność do służby nie uzasadnia roszczenia do uposażenia emerytalnego w myśl art. 9 ust. 2 pkt. 2 ust. emerytalnej z dn. 11.XII. 1923 r. a tem samem do stosowania postanowień art. 12 powołanej ustawy.

Zasadami wyłuszczeniemi w tem wyjaśnieniu proszę kierować się przy wydaniu orzeczeń w komisjach lekarskich.

Za Wojewodę Lubelskiego
(—) Dr. Kujawski

133.

KURATORJUM
Okręgu Szkolnego Lubelskiego
Nr. I. - 26589/30.

Lublin, dnia 27 października 1930 r.

P. P. Inspektorom szkolnym Dyrekcjom państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, Państw. Wyższ. Kursowi Naucz. i Państw. Pedag. w Lublinie w okręgu.

Powyższe podaję do wiadomości.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) Dr. E. Nowicki.

B. (Szkolnictwo powszechne).

134.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

z dnia 17.X. 1930 r. Nr. I.-26163/30

do Panów Inspektorów Szkolnych w Okręgu

w sprawie powoływania nauczycieli na ćwiczenia wojskowe.

Nawiązując do okólnika Kuratorjum z dnia 21 marca 1930 r. Nr. O.-6103/30 w sprawie powoływania oficerów i szeregowych rezerwy na ćwiczenia (Dz. Urz. Kur. Okr. Szk. Lub. Nr. 4 poz. 46) komunikuję, że nauczyciele publ. szkół powszechnych stosownie do § 390 rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 16 marca 1930 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku służby wojskowej, zmienionej i uzupełnionej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr. 31 poz. 270) winni być powoływani do odbywania ćwiczeń wojskowych w rezerwie w okresie letnim, wolnym od nauki szkolnej. Terminy zaś powoływania do ćwiczeń wojskowych oraz czas trwania każdego ćwiczenia ustala każdorazowo Minister Spraw Wojskowych. Paragraf 403 w/w rozporządzenia przewiduje, że władze państwowe mogą, jednak nie później jak na 4 tygodnie przed rozpoczęciem ćwiczeń, występować z urzędu o odroczenie względnie przesunięcie terminu ćwiczeń podległym funkcjonariuszom, jeżeli powołanie takiej osoby byłoby połączone z istotną szkodą dla działalności danej władzy, podając wszystkie dane ewidencyjne powołanego. Indywidualne wnioski wnoszą władze państwowe bezpośrednio do właściwego Dowódcy Okręgu Korpusu.

Ponieważ zdarzają się wypadki, że Powiatowe Komendy Uzupełnień niejednokrotnie powołują nauczycieli na ćwiczenia rezerwistów w czasie zajęć szkolnych, zarządzam, aby nauczyciele po otrzymaniu karty powołania na ćwiczenia w czasie zajęć szkolnych bezzwłocznie zawiadamiali o tem Panów Inspektorów. Panowie zaś możliwie jak najwcześniej przed rozpoczęciem ćwiczeń (na 4 tygodnie) będą z urzędu zwracać się bezpośrednio do właściwego DOK. z umotywowanym wnioskiem o odroczenie względnie przesunięcie na podstawie § 403 powołanego rozporządzenia terminu odbywania ćwiczeń do następnego roku, na czas miesięcy wakacyjnych.

W razie odmownego załatwienia wniosków przez Dowódców Okręgów Korpusu przysługuje prawo odwołania się w drodze służbowej do Ministra Spraw Wojskowych.

Jednocześnie zaznaczam, że wniesienie prośby o odroczenie ćwiczeń względnie ich przesunięcie lub też odwołanie się od odmownej decyzji do Ministra Spraw Wojskowych nie zwalnia powołanego od stawienia się do ćwiczeń w terminie, oznaczonym w karcie powołania względnie w obwieszczeniach, jeżeli do tego terminu prośba lub odwołanie nie zostało ostatecznie załatwione.

Osoby, korzystające z odroczeń ćwiczeń wojskowych, muszą ćwiczenia te odbyć w roku następnym. Oficerowie względnie szeregowi rezerwy, którzy korzystali z odroczeń ćwiczeń wojskowych już w roku poprzednim, mogą uzyskać ponowne odroczenie ćwiczeń wojskowych tylko w drodze wyjątku przez Dowódcę Okręgu Korpusu.

Aby P. K. U. wiedziały o tem, że dany rezerwista jest nauczycielem i że należy go powołać na ćwiczenia w okresie letnim, wolnym od nauki szkolnej, zechcą Panowie Inspektorowie zawiadamiać właściwych powiatowych komendantów uzupełnień o zatrudnieniu oficerów i szeregowych rezerwy—nauczycielami publicznych szkół powszechnych. To samo odnosi się do nauczycieli-rezerwistów, z którymi został rozwiązany stosunek służbowy.

We wnioskach o odroczenie lub przesunięcie ćwiczeń oraz w zawiadomieniach o zatrudnianiu lub zwalnianiu nauczyciela z etatowego stanowiska należy wyszczególnić na podstawie książeczki wojskowej następujące dane ewidencyjne:

1) stopień wojskowy, 2) rocznik, 3) przynależność do formacji i P. K. U., 4) dokąd został powołany na ćwiczenia i w jakim terminie, 5) czy odbył i ile ćwiczeń w latach ubiegłych, 6) czy już korzystał z odroczeń w latach ubiegłych i z jakich powodów.

Wykonanie powyższego zarządzenia winno być bezwzględnie skrupulatne, by na przyszłość uniknąć zamykania oddziałów z tego powodu, gdyż szczupłość kredytów nie pozwala na zorganizowanie koniecznych zastępców.

Równocześnie podaję wykaz powiatów województwa lubelskiego według przynależności do poszczególnych Dowódców Okręgów Korpusów: do D. O. K. Nr 1 w Warszawie należą powiaty: garwoliński, puławski, sokołowski i węgrowski; do DOK. Nr. 2 w Lublinie—biłgorajski, chełmski, hrubieszowski, janowski, krasnostawski, lubartowski, lubelski, tomaszowski i zamojski; do DOK. Nr. 9 w Brześciu n/Bugiem—białski, konstantynowski, łukowski, radzyński, siedlecki i włodawski.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *Dr. Eustachy Nowicki.*

135.

RUCH SŁUŻBOWY

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego

Inspektorowie Szkolni.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego mianował:

1) *Juljana Sabata*, prow. zast. inspektora szkolnego w Chełmie, prowizorycznie Inspektorem Szkolnym w Białej Podlaskiej dekretem z dnia 19.IX.1930 r. Nr. 20991/30. (Nr. I. 23838/30 z dnia 3.X.1930 r.).

2) *Wiktora Weinerta*, nauczyc. 7-kl. publ. szkoły powszechnej w Irenie, powiatu puławskiego, prowizorycznie Zastępcą Inspektora Szkolnego w Chełmie dekretem z dnia 24.IX.1930 r. Nr. II. 21190/30. (Nr. I. 24093/30 z dnia 3.X.1930 r.).

3) *Mieczysława Olszewskiego*, zastępcę inspektora szkolnego w Krzemieńcu, Inspektorem Szkolnym w Radzynie dekretem z dnia 25.IX.1930 r. Nr. II. 21228/30. (Nr. I. 24737/30 z dnia 8.X.1930 r.).

Sprostowanie.

W Nr-ze 10 Dziennika Urzędowego Kuratorjum na stronie 254 w 10-tym wierszu od dołu po słowie „Lubelskim”—winno być „Zastępcą Inspektora Szkolnego”, a nie „Inspektorem Szkolnym” jak mylnie wydrukowano.

Szkolnictwo Średnie.

Kurator Okręgu Szkolnego mianował z dniem 1 września 1930 roku:

1) *Ks. Czesława Nowickiego*, prefektem gimnazjum państwowego im. St. Staszica w Lublinie. (Nr. II. 21787/30 z dnia 10.IX.1930 r.).

2) *Ks. Antoniego Jaworowskiego*, etatowym prefektem gimnazjum państwowego im. Unji Lubelskiej w Lublinie. (Nr. II. 20971/30 z dnia 6.IX.1930 r.).

3) *Jana Kota*, nauczyc. publ. szkoły powszechnej w Hołodach, pow. bielskiego, nauczycielem gimnazjum państwowego im. Zamojskiego w Lublinie. (Nr. II. 21027/30 z dnia 10.IX.1930 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę z dniem 1 września 1930 roku:

1) *Stanisława Miernowskiego*, nauczyc. gimn. państw. im. Ks. A. Czartoryskiego w Puławach, na stanowisko nauczyciela do gimn. państw. im. St. Staszica w Lublinie. (Nr. II. 21024/30 z dnia 6.IX.1930 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego zwolnił z dniem 31 sierpnia 1930 roku:

1) *Juljana Madlera*, nauczyc. gimn. państw. im. St. Staszica w Lublinie, w związku z przeniesieniem go na równorzędne stanowisko do gimn. państw. im. Kochanowskiego we Lwowie. (Nr. II. 22302/30 z dnia 16.IX.1930 r.).

2) *Marijana Jumborskiego*, nauczyc. gimn. państw. im. St. Czarnieckiego w Chełmie, w związku z przeniesieniem go na równorzędne stanowisko do gimn. państw. im. St. Batorego w Warszawie. (Nr. II. 21791/30 z dnia 11.IX.1930 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł w stan spoczynku:

1) *Ks. Jana Ziółkowskiego*, nauczyc. gimn. państw. im. St. Staszica w Lublinie z dniem 1 września 1930 r. (Nr. II. 22746/30 z dnia 18.IX.1930 r.).

2) *Jana Strojka*, nauczyc. gimn. państw. im. Kraszewskiego w Białej Podlaskiej z dniem 1 października 1930 r. (Nr. II. 23571/30 z dnia 29.IX.1930 r.).

Seminarja Nauczycielskie.

Kurator Okręgu Szkolnego mianował z dniem 1 września 1930 roku:

1) *Ks. Jana Konopiatę*, tymczasowym nauczycielem religii państw. semin. naucz. męsk. w Leśnej Podlaskiej. (Nr. I. K. N. 22955/30 z dnia 19.IX.1930 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę z dniem 1 września 1930 roku:

1) *Helene Pawłowską*, nauczyc. szkoły ćwiczeń przy państw. sem. naucz. męsk. w Szczepieszynie, do szkoły ćwiczeń przy państw. sem. naucz. męsk. w Lublinie. (Nr. I. K. N. 21302/30 z dnia 13.IX.1930 r.).

2) *Helene Mertównę*, naucz. szkoły ćwiczeń przy państw. sem. naucz. żeńskiego w Wołkowysku, do szkoły ćwiczeń przy państw. sem. naucz. męsk. w Chełmie. (Nr. I. K. N. 19460/30 z dnia 18.VIII.1930 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego zwolnił:

1) *Aniełę Parnowską*, nauczyc. państw. sem. nauczyc. żeńsk. w Zamościu z dniem 31 sierpnia 1930 r. wobec przeniesienia jej na stanowisko nauczyc. Państw. Wyższego Kursu Nauczyc. w Wilnie. (Nr. I. K. N. 20401/30 z dnia 23.IX.1930 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego powierzył na czas od dnia 1 października 1930 r. do dnia 31 sierpnia 1931 roku:

1) *Wacławowi Wilczyńskiemu*, nauczyc. szkoły ćwiczeń przy państw. sem. naucz. męsk. w Szczepleszynie, pełnienie czynności administracyjnych w państw. sem. naucz. męsk. w Leśnej Podlaskiej. (Nr. I. K. N. 23084/30 z dnia 23.IX.1930 r.).

Szkolnictwo powszechne

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę z dniem 1 września 1930 roku:

1) *Edwarda Rollingera*, nauczyc. 7-kl. publ. szkoły powsz. w Lubomli, powiatu lubomelskiego, do 7-kl. publ. szkoły powsz. w Starejwsi, pow. węgrowskiego. (Nr. I. 19756/30 z dnia 21 sierpnia 1930 r.).

2) *Józefa Prokopiuka*, nauczyc. 2-kl. publ. szkoły powsz. w Rozwadówce gmina Romanów, powiatu włodawskiego, do 7-kl. publ. szkoły specjalnej w Lublinie. (Nr. I. 20184/30 z dnia 28.VIII.1930 r.).

3) *Emilję Stecówną*, nauczyc. 2-kl. publ. szkoły powsz. w Krzywówce, gmina Tucznia, powiatu bialskiego, do 3-kl. publ. szkoły powsz. w Łukowcach, gmina Sitnik, tegoż powiatu. (Nr. I. 21363/30 z dnia 12.IX.1930 r.).

4) *Stefana Świącickiego*, nauczyc. 7-kl. publ. szkoły powsz. w Mirczu, powiatu hrubieszowskiego, do 3-kl. publ. szkoły powsz. w Matczu, gm. Horodło, tegoż powiatu. (Nr. I. 12288/30 z dnia 4.IX.1930 r.).

5) *Zofję Poźniakową*, nauczyc. 7-kl. publ. szkoły powsz. Nr. 4 w Baranowicach, do 1-kl. publ. szkoły powsz. w Topólczy, gm. Zwierzyniec, powiatu zamojskiego. (Nr. I. 16430/30 z dnia 8.VIII.1930 r.).

6) *Tomirę Falek Faltek*, nauczyc. 7-kl. publ. szkoły powsz. Nr. 4 w Lublinie, do 7-kl. publ. szkoły powsz. specjalnej w Lublinie. (Nr. I. 20776/30 z dnia 3.IX.1930 r.).

7) *Marję Madejową*, nauczyc. 7-kl. publ. szkoły powsz. Nr. 4 w Łukowie, do 7-kl. publ. szkoły powsz. Nr. 1 w Łukowie. (Nr. I. 21300/30 z dnia 6.IX.1930 r.).

8) *Janinę Piotrowską*, nauczyc. 2-kl. publ. szkoły powsz. w Burcu, gm. Wojcieszków, powiatu łukowskiego, do 3-kl. publ. szkoły powsz. w Woli Osowińskiej, tejeż gminy i tegoż powiatu. (Nr. I. 21272/30 z dnia 4.IX.1930 r.).

9) *Józefę Sowową*, nauczyc. 4-kl. publ. szkoły powsz. w Majdanie Wielkim, gm. Tarnawatka, pow. tomaszowskiego, do 7-kl. publ. szkoły powsz. w Świerżach, powiatu chełmskiego. (Nr. I. 18369/30 z dnia 28.VIII.1930 r.).

10) *Józefa Hercuna*, nauczyc. 7-kl. publ. szkoły powsz. we Wzgórzu, gm. Bełżyce, powiatu lubelskiego, do 1-kl. publ. szkoły powsz. w kol. Warszawskiej, gm. Niedzwica pow. lubelskiego.

11) *Józefę Serokównę*, nauczyc. 7-kl. publ. szkoły powsz. w Drużbopolu, gmina Brany, powiatu horochowskiego, do 7-kl. publ. szkoły powsz. w Krasnobrodzie, pow. zamojskiego. (Nr. I. 19407/30 z dnia 19.VIII.1930 r.).

12) *Gracjanę Przelucką*, nauczyc. 2-kl. publ. szkoły powsz. w Trościańcu pow. łuckiego, do 4-kl. publ. szkoły powsz. w Płoskiem, gm. Mokre, powiatu zamojskiego. (Nr. I. 19499/30 z dnia 19.VIII.1930 r.).

13) *Stanisława Przeluckiego*, nauczyc. 2-kl. publ. szkoły powsz. w Trościańcu, pow. łuckiego, do 4-kl. publ. szkoły powsz. w Płoskiem, gm. Mokre, pow. zamojskiego. (Nr. I. 19500/30 z dnia 19.VIII.1930 r.).

14) *Józefa Wolińskiego*, nauczyc. 1-kl. publ. szkoły powsz. w Łosińcach, gmina Braszewice, pow. drohiczyńskiego, do 1-kl. publ. szkoły powsz. w Podwysokiem, gm. Skierbieszów, pow. zamojskiego. (Nr. I. 13005/30 z dnia 19.VIII.1930 r.).

15) *Marję Gąsiorównę*, nauczyc. 3-kl. publ. szkoły powsz. w Branach, powiatu horochowskiego, do 5-kl. publ. szkoły powsz. w Wywłóczce, gm. Zwierzyniec, powiatu zamojskiego. (Nr. I. 19513/30 z dnia 19.VIII.1930 r.).

16) *Jana Kołodziejczyka*, nauczyc. szkoły ćwiczeń przy państw. sem. nauczyc. w Krzemieńcu, do 7-kl. publ. szkoły powsz. w Karczowie, pow. sokołowskiego. (Nr. I. 14710/30 z dnia 4.VII.1930 r.).

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przeniósł z urzędu dla dobra szkoły z dniem 1 września 1930 roku:

1) *Mikołaja Dawydowicza*, nauczyc. 2-kl. publ. szkoły powsz. w Rozpłuciu, gm. Ludwin, pow. lubartowskiego, na równorzędne stanowisko do 2-kl. publ. szkoły powsz. w Brzeżnicy Książęcej, gm. tarłowskiej, tegoż powiatu. (Nr. II. 18165/30 z dn. 20.VIII.1930 r.).

2) *Janinę Dawydowiczową*, nauczyc. 2-kl. publ. szkoły powsz. w Rozpłuciu, gm. Ludwin, powiatu lubartowskiego, na równorzędne stanowisko do 2-kl. publ. szkoły powsz. w Brzeżnicy Książęcej, gm. tarłowskiej, tegoż powiatu. (Nr. II. 18165/30 z dnia 20.VIII. 1930 r.).

Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł na własną prośbę w stan pozastawbowy z dniem 1 września 1930 roku:

1) *Helenę Baranową*, nauczyc. 7-kl. publ. szkoły powsz. w Łosicach, powiatu konstantynowskiego. (Nr. I. 17613/30 z dnia 1.VIII.1930 r.).

136.

KOMUNIKATY.

Celem ustalenia nakładu Dziennika Urzędowego Kuratorjum na rok 1931 — Administracja prosi P. P. Prenumeratorów (Inspektorów Szkolnych i Dyrekcje zakładów naukowych) o nadesłanie zgłoszeń na prenumeratę określonej liczby egzemplarzy najpóźniej do dnia 1 grudnia 1930 roku.

W razie nienadesłania w powyższym terminie wykazu prenumeratorów, Administracja uważać będzie poprzednią listę abonentów (t. j. za rok 1930) za aktualną, według której ustali nakład i będzie wysyłać Dzienniki w roku 1931.

Dla uniknięcia zbytecznej korespondencji i opóźnienia w otrzymywaniu Dziennika należy ściśle stosować się do treści komunikatu, umieszczonego w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Nr. 2/14, poz. 26 z roku bieżącego. Administracja zaznacza, że bezpośrednich wpłat na prenumeratę nie przyjmuje — należy wpłacać tylko do P. K. O. na konto Nr. 30617.

Okręgowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego Dowództwa Okręgu Korpusu Nr. IX pismem z dn. 6.X b. r. Nr. 15261/P.W.K. wyraził uznanie p. *Wandzie Madlerowej* — przełożonej Gimnazjum Państwowego im. Emilji Plater w Białej Podlaskiej za gorliwą opiekę i współpracę z władzami wojskowymi nad hufcem szkolnym przysposobienia wojskowego kobiet.

Nr. II. 25162/30.

W sprawie taksy za egzamina z kursu 6 klas gimnazjalnych.

Ministerstwo W. R. i O. P. oznajmiło, że wysokość opłat egzaminacyjnych dla eksternów z kursu sześciu klas gimnazjalnych oznaczoną została w kwocie 30 zł. obowiązującej dotąd i nadal aż do odwołania okólnikiem Ministerstwa z dn. 22 września 1924 r. Nr. 9944/D. II./24.

Kandydaci do takich egzaminów uiszczają opłatę egzaminacyjną w Dyrekcji szkoły, gdzie czynna jest Komisja egzaminacyjna dla eksternów. Fundusz stąd powstały rozdziela się między egzaminatorów.

Nr. II. 25455/30.

137.

II. Część nieurzędowa.

F. Popławski.

W sprawie domów społecznych na wsi.

W życiu zbiorowym wsi dokonuje się obecnie wielka i bardzo szybko postępująca naprzód przemiana. Zmienia się zaś wszystko. Nietylko uprawa roli — (sztuczne nawozy, motorowe pługi społeczne, rzędowe siewniki i t. p.) ale niemniej ważne i bardziej głębokie i brzemienne w skutkach zmiany zachodzą w dziedzinie życia duchowego. Zmieniają się odwieczne przekonania, pojęcia i nawyki człowieka. Pod wpływem budzącego się krytycyzmu i wzmożonych wymagań, a jeszcze bardziej może pod wpływem przychodzącej z zewnątrz mody wyrugowuje się z życia stare formy, dawne obrzędy i obyczaje. Wyrugowawszy zaś, staje się wobec pustki. Bo łatwiej jest zerwać ze starym, niż wytworzyć nowe własne formy. A to, co przychodzi z zewnątrz z modą — jest obce, miejskie, dalekie od pojęć i instyktów człowieka wsiowego. Zresztą przychodzi zwykle to, co najgorsze, najmniej wartościowe, powierzchowne. Przychodzą pozory kultury, jej najbardziej zewnętrzne przejawy. Przykro patrzeć jak wieś, podmiejska szczególnie, staje się powoli śmietniskiem, zasypanem bez wyboru odpadkami kultury miejskiej. Jak zaczyna żyć życiem nieswoim, naśladowaniem, zakłamanem. Jak zaczyna małpować środowisko miejskie, jak się powoli wysferza, a przez to traci własną linię rozwojową i godność — często wręcz się upadla.

Wszystko to da się najdobitniej zaobserwować w dziedzinie życia towarzyskiego na wsi. Mało jest ośrodków wiejskich, gdzieby się w całej pełni dochowały stare tradycyjne formy, obyczaje i obrzędy, nadające ton i charakter życiu zbiorowemu wsi. Z drugiej strony jeszcze rzadsze są wypadki, kiedy wieś, zarzucając stare formy, zdołała już choćby zapoczątkować proces wytwarzania nowych. Sprawiedliwość każe przyznać, że są czasem tu i owdzie pewne próby, dokonywane szczególnie przez Koła Młodzieży Wiejskiej. Są dożynki nowocześnie społecznie pojęte — jakby odrodzone, jest zbiorowy opłatek bożonarodzeniowy (w tej formie zupełna nowość) i t. p. ale to są poszczególne próby, wyjątkowe, odświeżające, jakże bardzo dalekie od wyczerpania całości życia zbiorowego wsi, szczególnie tego życia szarego, zwyczajnego, codziennego.

Ten właśnie szary dzień, zwykły roboczy dzień chłopski, został w swej stronie towarzyskiej zupełnie zdeorganizowany. Można powiedzieć po prostu ruinal... Ruina tego, co było ongi — pusta i smutna, jeżeli czem, to chyba tylko chwastami zarosła.

Cóż było ongi? Były obrzędy i nabożeństwa: godzinki, pasterki, nabożeństwa majowe. Były obrzędy rodzinne: wesela, pogrzeby, chrzciny. Były różne obyczaje: jędrzejki, dożynki w starej ich treści i formie) Herody, gwiazdy i t. p.). Był raut powszechny w postaci przedkościelnych ponabożeństwowych pogwarek. No i wreszcie była karczma. Dziś z tego wszystkiego bardzo niewiele pozostało, a i to, co pozostało, zmieniło i dalej zmienia formę i jakgdyby wypłukuje się z treści.

Wieś dzisiejsza, szczególnie młoda, niema form bliskich i zrozumiałych dla niej, a jednocześnie przystosowanych do dzisiejszych potrzeb i cenionych, w których potrafiłaby zamknąć swój instykt towarzyski, w których mogłaby zmieścić swój czas wolny od pracy, czas właśnie na zabawę i odpoczynek przeznaczony.

Dawniej miała karczmę, wieczory prądkowe z długimi opowieściami i t. p. Dziś miejsce to powinien zająć dom społeczny i mieszcząca się w nim, świetlica. Powinien — ale nie zajmuje i to nie tylko dlatego, że go niema (jak wiemy sieć tzw. domów ludowych jest b. rzadka) ale i dlatego także, że jeżeli nawet jest, to nie posiada właściwej treści, często zaś nie posiada żadnej treści wogóle.

Tak zwana akcja świetlicowa jest dziś w zaczątkach. Ileż jest domów ludowych, o których przeznaczeniu tylko nazwa mówi; które otwierane są dwa trzy razy do roku dla odbycia przedstawienia, albo karnawałowej zabawy. Na codzień zaś są zamknięte, zaryglowane, niepotrzebne — są poza życiem.

Główna przyczyna leży w tem, że nie potrafimy domu społecznego i jego treści — świetlicy zbliżyć do zwykłego codziennego życia i z tem życiem związać i skojarzyć. Bardzo odświeżnie pojmujemy życie świetlicowe. Odświeżnie i urzędowo i tak jakoś po szkolnemu. W świetlicy to konieczne musi być jakiś pan nauczyciel, albo inna wysoka figura, musi myśleć, planować, kłopotać się o to, co będzie. A młodzież może tylko przyjść, posłuchać, co mówią, czasami potańczyć, czasem zdrzemnąć się w kącie (szczególnie, gdy mówca wpadnie w zapał) pozatem setnie naśmiec i pójść do domu.

Wypadki, kiedy młodzież sama się rządzi, kiedy nauczyciel jest gościem, a młodzież gospodarzem, kiedy sama myśli, planuje, dąży, a w trud-

nych chwilach przychodzi pytać o radę — takie wypadki należą do rzadkości zgoła wyjątkowych. A powinny być regułą bez wyjątków.

Pozatem w świetlicy przeważnie, jako się rzekło, słucha się przemówień i referatów, no i od czasu do czasu się tańczy. Ale się w niej nie pracuje, co również należałoby uznać za regułę. W świetlicy powinno się praść, drzeć pierze, pleść koszyki, oprawiać książki, majstrować pomniejszych sprzęty i narzędzia, no i oczywiście przy tem czytać głośno, albo śpiewać. Zabawa też jest potrzebna, ajakże! Tylko nie wyłącznie, bo będzie nudna, jak każda jednostronność. Praca wspólna wprowadzi zupełnie nowy pierwiastek — pogłębi nurt życia.

Świetlica dla wsi powinna być oknem na świat. Gazety czytane wspólnie, objaśniane, dyskutowane, to bardzo ważna, a do dziś niezaspokojona potrzeba. Tak samo możnaby wykorzystać niektóre książki i fachowe i z dziedziny beletrystyki.

Gdyby przytem wszystkiem świetlica była lokalem czystym, widnym, ciepłym i estetycznie utrzymanym, to jest rzeczą pewną, że byłaby zawsze pełna i że potrafiłaby odegrać w życiu wsi tę rolę, jaką się jej wyznacza, rolę organizatorki i przetwórczyni życia zbiorowego. Aby jednak taką się stała, muszą jej organizatorzy zdawać sobie dokładnie sprawę z jej roli i znaczenia, jak również z potrzeb, którym ma służyć, które ma zaspakajać.

Postawienie tego zagadnienia jest celem niniejszego artykułu, który powinienby wywołać na tem miejscu wymianę myśli. Zagadnienie bowiem zasługuje na to w zupełności.

O metodach pracy świetlicowej pomówimy innym razem.

Alfabetyczny spis pieśni projektowanych dla I i II oddziału szkoły powszechnej.

Pieśni z gwiazdką * są dla II oddziału.

L. p.	T Y T U Ł	Zbiorek	L. p.	T Y T U Ł	Zbiorek
1	A kto tę choinkę	Z. I.	16	Hej na białym	K. I.
2	Bal lalek	G.	17	Jaskółeczka	H. I.
3	Będziemy dzisiaj maszerować	U.	18	* Jasne słoneczko	K. I.
4	Bociany	H. I.	19	* Jesień II. III.	H. I.
5	* Bocian i żabki	H. I.	20	Jestem tkacz	O. II.
6	Biły się raz na ulicy	K. II.	21	* Jezus Malusienki	H. I.
7	Chłopcy ja tęgi	Z. I.	22	Już mam 7 lat	H. I.
8	Chwalbie łąki	S.	23	* Już zagrała trąbka	Ch.
9	Cześć Maryi	S.	24	Każde dziecko	
10	Drwale	Ma		nosek ma	Si
11	Dzień dziecka	H. I.	25	Jezu Chryste	S.
12	Gąski	H. I.	26	Kiedy ranne	B. I.
13	Gdy dziewczęta	O. I.	27	Kołysanka	G.
14	* Gołąbeczek	M. I.	28	Kosiarze	N.
15	Grzybobranie	K. I.	29	Kto się w opiekę	B.
			30	Kotek, koniczek	H. I.

L. p.	T Y T U Ł	Zbiorek	L. p.	T Y T U Ł	Zbiorek
31	Kot i wróbel	K. I.	60	Przejażdżka	H. I.
32	Kowale	H. I.	61	Przyszła żabka	Z.
33	Lata ptaszek	E.	62	Przybieżeli do Betleem	H. I.
34	Lato	H. I.	63	Pszczółki	H. I.
35	* Leniuszek	K.	64	* Rolnik	H. I.
36	* Lulajże Jezuniu	H. I.	65	Sielanka	M. II.
37	Luli, luli	C.	66	Sierotka	G.
38	* Mały wojak	M. IV.	67	Śnieżyczka	P.
39	Marsz I.	H. I.	68	Śmigus	H. I.
40	* Marzenie chłopca	N. I.	69	* Skowronek	H. I.
41	Młocka	G.	70	Śpij dziecińko	M. I.
42	Młynarz	H. I.	71	Stańmy wszyscy	K. I.
43	* Minęła nocka	N.	72	Szkoła	K. I.
44	Modlitwa (56)	H. I.	73	Ukończone już zajęcia	K. I.
45	Niedźwiedź	Si	74	* Uśnijże	M. I.
46	Ogródek	N.	75	* Wezmę ja skrzypki	M. I.
47	Ojciec Wirgiliusz	E.	76	Wiatr	G.
48	* Ojczyzna twa dziecię	M.	77	Wierny Uduś	P.
49	* Paśla Kasieńka	P.	78	W dzień Bożego Narodzenia	S.
50	Pieśń o zimie	G.			N.
51	* Pieśń do M. B.	S.	79	W polu	H. I.
52	* Pieseczek	M. IV.	80	Wróbel	S.
53	* Pochód gęsi	O. I.	81	* Wstał Pan Chrystus	Bo.
54	Pod kominem	Por.	82	* W Zosinym ogródku	K. I.
55	* Poranek	N.	83	Za lasem	N. I.
56	Pojedziemy na łów	So. I.	84	* Zajaczek	N.
57	Powrót ptaków	K. I.	85	* Zła zima	N.
58	* Powitanie wiosenki	N.	86	* Zmarzłak	N.
59	* Poziomki	K. II.	87	* Żołnierze dziarsko	U. I.

Spis śpiewników i ich skróty.

L. p.	T Y T U Ł	A U T O R	SKRÓT
1	Święto Pieśni I.	Baranowska-Borowa	B.
2	Śpiewnik	Bojarska	Bo.
3	Lutnia dziecięca	Chrzęszczewska	C.
4	Dzwonki	Gnuś "	C.
5	30 piosenek	Hławiczka	G.
6	Śpiewnik szkolny I.		H. I.
7	Solfesz Polski		H.
8	Pieśń w szkole I.	Karpowiczowa i Kruszevska	K.
9	Elementarz	Kłosiński	E.
10	Polski śpiewnik szkolny	Maszyński	M.
11	Gry dla dzieci	Matawowska	Ma.
12	Śpiewnik dla dzieci	Noskowski	N.
13	Nowy śpiewnik szkolny	Ks. Polit	P.
14	Śpiewnik	Porazińska	Po.
15	Śpiewnik kościelny	Ks. Siedlecki	S.
16	Gry i zabawy	Sikorski	Si.
17	Śpiewnik dla dzieci I.	Urbanek	U.
18	Zbiór pieśni I. I.	Zapolska	Z.
19	W ogródku dziecięcym I.	"	O.

Odezwa Głównego Komitetu Budowy Łodzi Podwodnej „Odpowiedź Treviranusowi”.

RODACY!

Jeszcze nie wygasły echa najstraszniejszej z wojen, jeszcze tysiące kalek straszy nas obcięciami kikutami i pustymi oczodołami, a już Niemcy podpalają na nowo świat.

Przez usta ministra terenów okupowanych Treviranusa i innych oficjalnych czynników wołają o rewizję traktatu wersalskiego, a więc rozrabianie i poćwiartowanie naszych kresów zachodnich.

Obudził się jednak duch narodu polskiego. Od Gdyni po Karpaty — od Katowic po Wilno, idzie groźny okrzyk: *Nie damy ziemi!* Zespoliły się duchy trzydziesto milionowego plemienia w jedno ognisko, jedną wolę, jedną myśl. Miasta, miasteczka, osady i wsie wołają zgodnie:

Spróbujcie wziąć! Na gwałt odpowiemy — gwałtem, na siłę — siłą!

Wspaniały odruch społeczeństwa nie powinien przebrzmieć bez echa. Nietylko krew i mienie winniśmy dać w obronie każdego skrawka ziemi, lecz ową obronę wspólnymi siłami przygotować, moc wojenną państwa utrwalić, pomnożyć, do maksimum spotęgować.

Podczas wiecu protestacyjnego przeciw zakusom niemieckim w mieście Łodzi, stolicy nieustannego trudu i znoјnej pracy, rzucił Zarząd Związku Inwalidów Wojennych R. P. hasło:

Zbudujmy łódź podwodną pod nazwą: „Odpowiedź Treviranusowi”.

Na zew ten popłynęły składki. Składają związki, organizacje, stowarzyszenia, robotnicy, chłopci, kupcy, rzemieślnicy, urzędnicy, przemysłowcy. Składają grosze i setki złotych. Nawet Polaków we Francji, Belgii, a ostatnio Ameryce porwał odruch patriotyczny.

Celem rozszerzenia akcji na całą Polskę i wszędzie tam, gdzie Polak żyje, celem skoordynowania zbiorowych wysiłków utworzył się w Łodzi, jako miasto, które było inicjatorem szczytnego hasła, *Komitet Główny*, złożony z organizacji, stowarzyszeń i związków, reprezentujących wszystkie warstwy ludności, wszystkie stany i wyznania.

Komitet ten zwraca się do Rodaków w Polsce i na obczyźnie z apelem: *Zbierajcie na łódź podwodną „Odpowiedź Treviranusowi”, gromadźcie grosz do grosza na dzieło, które będzie świadectwem naszego sumienia patriotycznego i pomnoży siły obronne Polski!*

Niechaj dar na powiększenie floty wojennej stwierdzi przed światem, że w sercu każdego Polaka przywiązanie do Pomorza i skrawka Bałtyku, będącego oknem na szeroki świat i płucami, niezbędnymi do życia, urosło do nieskończonej potęgi i ugruntowało się na zawsze.

Niechaj się tworzą komitety wojewódzkie, powiatowe, miejscowe, a ich prezydja wejdą w skład Komitetu Głównego, który zebrany fundusz złoży do rąk Pana Prezydenta Rzeczypospolitej *jako głowy polskiej siły zbrojnej*.

Niechaj wszystkie czasopisma polskie w kraju i na obczyźnie otworzą listy ofiar na powyższy cel.

Niechaj nie będzie Polaka w kraju, za oceanem, w najdalszym zakątku ziemi, który, mogąc złożyć ofiarę, pominąłby milczeniem nakaz patriotyczny.

W obronie morza i Pomorza składajmy wszyscy na łódź podwodną

ODPOWIEDŹ TREVIRANUSOWI!”

K O M U N I K A T.

Nakładem Wydawnictw Szkolnych w Poznaniu wyszła z druku książka Dra Jabczyńskiego, Okr. Wizyt. Szkół Kuratorium Okr. Szkoln. Poznańskiego p. t. *Walka Działwy Polskiej z Pruską Szkołą* w cenie 7 zł. za egzemplarz z przesyłką.

Kuratorjum poleca tę książkę dla bibliotek szkolnych oraz P. P. Nauczycielstwa.

Zamówienia Dyrekcji zakładów naukowych należy kierować bezpośrednio, zaś zamówienia szkół powszechnych i Nauczycielstwa zbiorowo, przez inspektoraty szkolne pod adresem: *„Wydawnictwa Szkolne”* w Poznaniu, Towarowa 23.

Komunikaty Floty Narodowej.

Szkoła Polska a Komitet Floty Narodowej.

Towarzystwo Nauczycieli Szkół Wyższych, działając w porozumieniu z innymi organizacjami nauczycielskimi, inicjuje zbiórkę funduszy na okręt „Dar młodzieży szkolnej i nauczycielstwa”. Na prośbę Towarzystwa gromadzeniem i administracją wpłaceniami funduszami zajmuje się Komitet Fl. Nar., Elektoralna 2, Konto P.K.O. Nr. 30, jako jedyna Instytucja ustawowo powołana do zbierania funduszy na budowę floty i koordynująca wszelką w tym kierunku działalność społeczeństwa.

Sekretarz Generalny Kom. Fl. Nar.

(—) Gen. M. Zaruski.

Warszawa, dn. 8 października 1930 r.

O zjednoczenie wysiłków.

Na ostatnie wystąpienia niemieckie społeczeństwo zareagowało jednomyślnym czynnym protestem: wzmożoną ofiarnością na budowę floty morskiej, najlepszej gwarantki polskiego stanu posiadania na Bałtyku.

Niestety, we wszelkich w tym kierunku szlachetnych usiłowaniach brak jednolitego koordynującego planu działania.

Próby zbierania funduszy na budowę okrętów podejmuje na własną rękę — mimo wielokrotnych apelów prasy i niektórych organizacji społecznych, — cały szereg stowarzyszeń i komitetów.

I tak: Liga Morska i Rzeczna organizuje loterię fantową na budowę floty, niektóre zaś jej oddziały przeprowadzają zbiórki na budowę łodzi podwodnej. Okręg Poleski Ligi zbiera składki na jacht dla przysposobienia wojsk. morsk. Związ. Okr. Kres. Zach. organizuje „Tydzień Pomorza” na kupno hydroplanów. Komitet Inwalidów Łódzkich — na łódź podwodną. Komitet budowy łodzi podwodnej im. Marsz. Piłsudskiego zbiera na ten cel ofiary już od r. 1927.

Tak nieskoordynowana akcja wprowadza chaos i dezorientuje społeczeństwo. — Taki stan rzeczy nadal trwać nie może.

Pozatem chodzi o wyniki tych akcji. Czyż każda z wymienionych organizacji będzie w stanie za naszych czasów ofiarować Państwu użyteczną jednostkę morską? — Inicjatorzy zapominają, że przeciętny statek handlowy kosztuje 2 miliony zł., a łódź podwodna 9 milionów.

A przecież sprawa ta jest już przesądzona i ustawowo uregulowana. Istnieje instytucja, mająca na celu skoordynowanie wszelkich w tym kierunku usiłowań społeczeństwa, oraz zbiórkę na budowę floty morskiej tak wojennej, jak i handlowej. Instytucją tą jest Komitet Floty Narodowej, utworzony Ustawą z dnia 16 lutego 1927 r. (Centrala — Warszawa, Elektoralna 2, P.K.O. Nr. 30) z Komitetami Wojewódzkimi, Powiatowymi i Kołami lokalnymi. — Ze wszystkich, o podobnym

celu, organizacji jedynie tylko Komitet Floty Narodowej może się poszczycić realnym wynikiem swej działalności: dał Państwu w r. b. wspaniały statek szkolny „Dar Pomorza”.
W tym więc Komitecie, jako Instytucji do tego powołanej, winny być zjednoczone wszelkie w tym kierunku wysiłki obywateli dobrej woli i do niej kierowane wszelkie na ten cel wkładki.

Sekretarz Generalny Kom. Fl. Nar.
(—) Gen. M. Zaruski.

Komitet Floty Narodowej otrzymał oficjalne zawiadomienie, że Ogólne Zgromadzenie połączonych Wydziałów Sądu Apelacyjnego w Warszawie jednogłośnie uchwaliło — na wniosek Prezesa Sądu Apelacyjnego P. F. Dutkiewicza — „opodatkować wszystkich sędziów i prokuratora Sądu Apelacyjnego składką miesięczną w wysokości 4 zł. każdego, na budowę polskiego statku wojennego, jako odpowiedź na mowę Treviranusa”.

Jak wiadomo na podobny cel, bo na budowę łodzi podwodnej „Temida” opodatkowali się wszyscy pracownicy Sądu Okręgowego w Białymstoku.

Komitet Floty Narodowej prosi przy sposobności o umieszczenie — przy przekazywaniu wkładek na Conto Komitetu w P.K.O. Nr.30 — wyraźnej adnotacji, na jaki rachunek dana kwota ma być księgowana.

Każda wpłata będzie oczywiście, kwitowana, ponadto stan rachunku podawany będzie periodycznie do publicznej wiadomości.

Sekretarz Generalny Kom. Fl. Nar.
(—) Gen. M. Zaruski.

Komitet Floty Narodowej zwrócił się do Episkopatu Polskiego z prośbą o poparcie celów Komitetu, na co otrzymał od J. Em. Ks. Arcybiskupa Metropolity Wileńskiego R. Jabłbrzykowskiego pismo, że w miarę sił i możliwości duchowieństwo Archidiecezji wielkie zadanie Komitetu będzie starało się popierać.

Od J. E. Ks. Biskupa Włocławskiego K. Radońskiego otrzymał Komitet pismo, że wyda podwładnemu Duchowieństwu rozporządzenie, aby na zebraniach stowarzyszeń parafjalnych uświadamiali lud o znaczeniu floty narodowej i zachęcali do utworzenia Kół F. N.

KONKURS.

Rada Szkolna Powiatowa we Włodawie ogłasza konkurs na stanowiska kierowników szkół:

- 1) 7-klasowej publicznej szkoły pow. Nr. 2 w Parczewie, m. Parczew
- 2) „ „ „ „ w Ostrowie-Siedl., m. Ostrów
- 3) „ „ „ „ w Sławatyczach, gm. Sławatycze
- 4) „ „ „ „ w Wisznicach, gm. Wisznice.

Podania należycie udokumentowane należy wnosić w drodze służbowej na ręce Inspektoratu Szkolnego we Włodawie w terminie 6-cio tygodniowym, od daty ogłoszenia niniejszego konkursu.

Pierwszeństwo mieć będą kandydaci z ukończonym Instytutem, lub Wyższym Kursem Nauczycielskim.

Przewodniczący Rady Szkoln. Powiatowej
(—) Dr. Stefan Łobacz.

Prenumerata roczna zł. 6, półroczna zł. 3. Numer pojedynczy 60 gr.
Konto P.K.O. 30.617. Adres Redakcji i Administracji: Lublin, Kuratorium Szkolne

DRUKARNIA PAŃSTWOWA LUBLIN.

Rok II.

Należność pocztowa uiszczona ryczałtem.

PAŃSTWOWE
GIMNAZJUM WESKIE
Nr. 12 (24).
w Białej, Podlaskiej

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LUBELSKIEGO

Lublin, Grudzień 1930 r.

TREŚĆ.

Część urzędowa.

A. (Zarządzenia ogólne).

Pozycja.	Str.
138. Okólnik Kuratorium Okręgu Szkolnego Lubelskiego z dnia 13.XI. 1930 r. Nr. O.-27904/30 do Panów Inspektorów Szkolnych, Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, Państw. Wyższ. Kursu Naucz. i Państwowego Pedagogjum w Lublinie w Okręgu w sprawie wydatków na prasę	301
139. Okólnik Kuratorium Okręgu Szkolnego Lubelskiego z dnia 17/XI. 1930 roku Nr. O.-28209/30 do Panów Inspektorów Szkolnych, Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, saminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, Państw. Wyższ. Kursu Nauczyc. i Państw. Pedagogjum w Okręgu w sprawie cofnięcia praw gimn. koed. im. J. Makowskiego w Jaworowie	301
140. Okólnik Kuratorium Okręgu Szkolnego Lubelskiego z dnia 26/XI. 1930 roku Nr. O.-29264/30 do Panów Inspektorów szkolnych, Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i ochroniarskich, szkół zawodowych, Państw. Wyższ. Kursu Naucz. i Państw. Pedagogjum w Lublinie w Okręgu w sprawie spółdzielstwa w Komitetach gwiazdkowych dla dzieci	302
141. Okólnik Kuratorium Okręgu Szkolnego Lubelskiego z dnia 26/XI 1930 roku Nr. O.-28375/30 do Panów Inspektorów szkolnych, Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich szkół zawodowych, Państw. Wyższ. Kursu Naucz. i Państw. Pedagogjum w Lublinie w Okręgu w sprawie informacyjnego kursu harcerskiego w Lublinie	302